

(MARKING SCHEME)

SUBJECT (CODE NO. 117) (TIBETAN)

(CLASS XII)

Time allowed 90 minutes

Maximum Marks: 40

Instruction: 1. Section A (Reading Comprehension-2 passages.

2. Section B (Grammar and Writing)

3. Section C (Literature)

Attempt 40 questions out of total 50 questions in the question papers.

(Section – A: Reading Comprehension)

ག-༡༽ བྱ་སྤྲེལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་དྲི་བ་བརྩུ་ལས་ 7 ལ་དྲི་ལན་འདོམས། དྲི་བ་རེར་ཨང་ ༡ རེ་ཡོད། 07x1=07

གཞུགས་གསལ་བརྗོད་བྲོ་གྲགས་ལྷོ་ལྷོ་གྱི་དྲི་བར་ལོན་ཐོབ་སེམས་ཤིག (Passage - I)

༡༢། བྱ་སྤྲེལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནི། རྣམ་རམས་བཅོམ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚུགས་ལ་བོད་མི་མཁས་དབང་དོ་རིང་པརྟེ་ཉལ་དོ་རིང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ལྷགས་ཚཱ་གནང་། ཚཱ་འདི་ནི་ཚཱ་བ་པོས་བསྐྱུས་བརྗོད་ཀྱི་ཚཱ་སྣངས་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ཤེས་བོད་དུ་བཅོམ་འཇུག་གི་བྱ་བྱེད་ལ་གཞི་བཅོམ་ཉེ་བརྩམས་པ་ཞིག་རེད། ཚཱ་འདིའི་ནང་སྤྲེལ་ཚོགས་ནི་གོང་དམག་དང་། བྱ་ཚོགས་ནི་བོད་མིར་གོ་བ་ཡིན། འདིའི་ནང་གཏམ་དཔེ་ཉེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཁ་བཤད་ཚུ་ཡི་ལྷ་བ། ལག་ལེན་སེར་གྱི་ཐེག་བ། ལ་སོགས་ཡོད་པ་མི་སྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་བྱ་གོང་མོ། སྤྲེལ་ཚོགས་བཟང་། བྱ་རྒྱལ་གྲོད་པོ་དང་། གོ་བོ་སྐད་དཀར་སོགས་བྱ་ཚོགས་ཀྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་དང་། སྤྲེལ་སྤྲེལ་གྱི་སྤྲེལ་ཚོགས་ཀྱི་ལེ་མ། སྤྲེལ་ཚོགས་ཐོབ་ཐང་། གཞན་ཡང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་མང་པོ་ཡོད་དོ།

- 1) བྱ་སྤྲེལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་སྤྲེལ་ལྷགས་ཚཱ་གནང་ངམ།
 - 2) དོ་རིང་པརྟེ་ཉེ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ལྷགས་ཚཱ་གནང་བ་རེད།
- 2) གཏམ་དཔེ། ཁ་བཤད་ཚུ་ཡི་ལྷ་བ། ལག་ལེན་སེར་གྱི་ཐེག་བ། གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
 - 1) ལས་དོན་ཁ་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལག་ལེན་བྱེད་མི་སྲུབ་པའི་གོ་དོན་ཡིན།
- 3) བྱ་སྤྲེལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་འདི་ཚཱ་གྱི་རིགས་གང་ཡིན་ནམ།
 - 3) བསྐྱུས་བརྗོད་ཀྱི་ཚཱ་ཞིག་རེད།

ཡང་ན།

- 4) བྱ་སྤྲེལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་བྱ་ཚོགས་ཀྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ་དང་སྟེ་ཡིན་ནམ།
 - 1) ལྷ་བྱ་གོང་ལོ། སྤེ་ཀན་སློ་བཟང་། བྱ་རྒྱལ་ཚོང་པོ་དང་། གོ་བོ་སྐད་དཀར་སོགས་རེད།
- 5) བྱ་སྤྲེལ་གྱི་དེ་ལོས་བྱ་ཚོགས་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གང་བསྐྱོན་འདུག་གམ།
 - 3) །ཁོང་བྱ་ཚེན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ། །གྲོང་ཁ་མཚུ་མེད་ན་ལེགས་པར་དགོངས། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་ན།

- 6) སྤྲེལ་ཀན་སློ་བཟང་གིས་སྤྲེལ་སྤྲུག་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གང་བསྐྱོན་ཡོད་དམ།
 - 1) བར་ཚགས་མ་ལོད་ཅེས་པའི་སློ་ནས་རྩིག་རྩིག་བཏང་བ་རེད།
- 7) གཏམ་དཔེ། བྱ་བཞི་ལོ་འདྲའི་མོས་ཤིག་བྱེད། གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
 - 2) གཏམ་དཔེ་དེ་པན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་སྤྲུག་པའི་གོ་དོན་ཡིན།
- 8) བྱ་སྤྲེལ་དཔེ་རྩ་བཀོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ངོ་མ་དེ་གང་རེད་དམ།
 - 2) གོར་བོད་དམག་སྤྲུག་བྱུང་རྒྱུན་ལ་གཞི་བཙུག་ཏེ་བྱ་སྤྲེལ་གཏམ་རྒྱུད་དེ་བཙུགས་པ་རེད།

ཡང་ན།

- 9) རི་བོང་དང་དེ་ལོ་གཉིས་མཉམ་རུབ་བྱེད་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
 - 1) རི་བོང་དང་དེ་ལོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་སྤྲེལ་གྱི་འཇུག་གཞི་དེ་སྤྲུམ་སྤྲེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་རེད།
- 10) ཁ་གཤམ་ཚུ་ཡི་སྤྲུ་བ་ཡིན། ལག་ལེན་གསེར་གྱི་ཐིགས་པ་ཡིན། ཅེས་གཏམ་དཔེས་དོན་གང་བསྐྱར་ཏམ།
 - 3) ཁ་ནས་གང་བཤད་ལག་ལེན་རུ་བསྐྱར་མི་ཐུབ་ཅེས་པའི་དོན་རེད།

ཀ-3 རི་དྲུགས་འཇུག་འབྲུང་གི་ལོ་ཉའི་ཁྱིམ་ 1 ལ་ལན་ངོས་འཛིན་གྱིས། རི་ལན་རེ་ལ་ཨང་ 1 རེ་ཡོད། 08x01=08

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་སློབ་སྦྱོང་གི་དེ་གཤམ་གྱི་དྲི་བར་ལོན་ཐོབ་སེམས་ཤིག (Passage - II)

༡༡ རི་དྲུགས་ཀྱི་གཏམ་འཇུག་འབྲུང་གི་ལོ་ཉའི་ཁྱིམ་པ་ནི། རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པས་སྤྲུགས་ཚོམ་གནང་བ་ཞིག་རེད། ཚོམ་འདི་ནི་མཚན་པ་པོས་བསྐྱར་བརྗོད་ཀྱི་ཚོམ་གྱི་ལམ་ནས་མཚན་པའི་ཆེ་མི་རྟག་ཅིང་། འཆི་བ་ནས་འོང་ཆ་ཆ་མེད་ཡིན་པ་སློན་པའི་ཆེད་རི་དྲུགས་ཀྱི་མི་ཆེར་དཔེ་བཞག་པ་དང་། སྤྲིག་ཆེན་ཚོན་པ་ལས་ཀྱིས་དེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་ལས་བྱང་སྤོང་མཚོན་ན་དགའ་བས་ལས་འབྲས་རི་ལྟར་ངོ་སྤྲོད་ཀྱང་ལས་ངན་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་སྤྲིག་ལས་འཇུག་སྦྱེ་མཐར་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པར་སྤྲེ་བ་སྐྱངས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཚད་མེད་པ་སྤྱོད་བའོ།

1) རི་དྲུག་ས་ཀྱི་གཏམ་དེས་འབྲུང་གི་ཕོ་ཉ་ལ་ལེའུ་གཞོན་ལོང་དམ།

1) རིག་འདྲིན་འདྲིགས་མེད་སྒྲིང་བ།

2) རི་དྲུག་ས་ཀྱི་དེད་དོན་སུ་ཡིན་ནམ།

4) དེད་དོན་རིག་པའི་རྩ་བ་ཟེར་བ་དེ་རེད།

3) གྲོས་ངན་འདོན་པ་ནི་.....།

1) བདེ་སྲིད་བཅོམ་པའི་དགའ་རེད།

ཡང་ན།

4) རི་དྲུག་ས་དེད་དོན་རིག་པའི་རྩ་བ་ས་རི་དྲུག་ས་རྣམས་ལ་གང་སྐྱུས་སམ།

3) ལྷ་ལྷ་བཟང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་རྩ་བ་རྩོན་པ་མེད་པས་དེ་དུ་འགྲོ་ན་ལེགས་གསུངས།

5) །སྟོ་འགངས་གོས་ཕྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཅམ་ཞིག་ལ། བདག་ཅག་རི་དྲུག་ས་ལས་སྤྱིད་ཕྱོས་བདེ་བ་མེད། སུས་བཤད་དམ།

2) རི་དྲུག་ས་ཀྱི་དེད་དོན་རིག་པའི་རྩ་བ་སྐྱུས་སོ།

ཡང་ན།

6) དང་སྲོང་གི་མཚན་ལ་གང་ཟེར་དམ།

3) དང་སྲོང་གི་མཚན་ལ་དང་སྲོང་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཟེར་བ་རེད།

7) །ཁེ་ཆེན་ལོག་ན་གྲོང་ཆེན་སྐྱས་ནས་ཡོད། །དུག་སྐྱུལ་མགོ་ཡིད་བཞིན་ལོར་དུ་མཆིས། །ཞེས་བ་སུས་སྐྱུས་སམ།

3) དེད་དོན་རིག་པའི་རྩ་བ་སྐྱུས་སོ།

8) ལ་འོང་ལྷང་འོང་རྣམ་པ་བཞིས་དོན་དུ་གང་བསྟན་ཏམ།

4) སྐྱེ་ག་ན་འཚི་བཞི་ཡི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན།

9) མཐར་ཐོན་པས་གང་བྱས་སམ།

1) མཐར་ཐོན་པས་རི་དྲུག་ས་འདོད་པའི་ལྷུ་མཚོག་ལ་མདའ་བསྟུན་ཉེ་བསད་པ་རེད།

10) རི་དྲུག་ས་ཀྱི་གཏམ་དེས་འབྲུང་གི་ཕོ་ཉ་ལ་ལེའུ་གཞོན་ལོང་དམ།

1) རི་དྲུག་ས་ཀྱི་གཏམ་དེས་འབྲུང་གི་ཕོ་ཉ་ལ་ལེའུ་གཞོན་ལོང་དམ། །

ཁ། ཉགས་འཇུག་གི་རྩི་བ་ ༡༥ ལ་ལན་འདོམས། གྲ་བ་རེ་ལ་ཨང་ ༡ རེ་ཡོད། 15x1=15

(རྩི་བའི་འོག་དུ་རྩི་ལན་འགྲིག་པ་གཅིག་དང་ལན་ནོར་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་སློབ་མ་ཚོས་འགྲིག་པ་དེ་ངོས་འཛིན་དགོས།)

1) ཉགས་འཇུག་གི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

༩) ཡི་གའི་སྐྱེས་གནས་དང་། གྲེད་པའི་ཚོལ་ལུགས་ཆེ་ཆུང་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་ཉགས་འཇུག་ཟེད།

2) མོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ་ཟེར་བའི་མོ་ཡིག་ངོས་འཛིན་གྱིས།

༡) ཀ་སོགས་གསལ་གྲེད་སྐྱེས་ཚུ་མོ་ལ་མོ་ཡིག་ཟེད།

ཡང་ན།

3) ལྷག་མ་དུག་ནི་མོ་དུ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་ལྷག་མ་དུག་ནི།

༢) ཞ་ཟ་འ་ཡ་ལ་ས་རྣམས་མོ་ཡིག་གི་ཁོངས་སུ་སྐྱེས་དགོས་པའི་དོན་དོ།

4) གསལ་གྲེད་སྐྱེས་ཚུ་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་མོ་མ་ནིང་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནམ།

༡) སྐྱ་ཚོལ་ཆེ་ཆུང་དང་། སྐྱ་གདངས་དུག་ཞན་གྱིས་མོ་མོ་མ་ནིང་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན།

5) མོ་ཡི་ཡི་གའི་ནང་ནས་ནི། འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དབྱེངས་བྱ། ཞེས་པའི་མོ་ཡིག་ངོས་འཛིན་གྱིས།

༩) གསལ་གྲེད་གྱི་མོ། །ཉིན་དུ་མོ། མོ་གཤམ་གསུམ་ལ་མོ་ཡིག་ཟེད།

6) སློན་འཇུག་གི་ཉགས་བཞི་སོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་མོ་མ་ནིང་སོགས་སུ་བྱེས་བ་ཡིན་ནམ།

༡) སློན་འཇུག་རྣམས་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་དང་འཕྲད་པའི་ཆེ་མོ་མ་ནིང་སོགས་སུ་འབྲེ་བ་ཡིན།

7) སློན་འཇུག་གི་ཡི་འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་.....ཡོད།

༢) བཅུ་གཅིག་ཡོད།

ཡང་ན།

8) སློན་འཇུག་གི་ཡི་འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་.....ཡོད།

༡) བཅུ་དུག

9) བསྐྱབས་ཞེས་པ་དུས་གསུམ་ལས་དུས་.....ཡིན།

༡) དུས་འདས་བ་ཡིན།

10) ཉམ་གསུམ་འཇུག་གི་ཚུམ་བུ་ལོ།

༧) དངུལ་ཚུ་རྣམས་ཟླ་བ་ཡིན།)

11) རྩོམ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཞི་ནི་.....།

༡) གང་གིས་འཇུག་པ། གང་ལ་འཇུག་པ། རི་ལྟར་འཇུག་པ། ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ།

12) རྩོམ་འཇུག་པ་ཡིས་འཇུག་ལུལ་མིང་གཞི་ནི་.....ཡོད།

༡) བཅུ་བྱུག་ཡོད།

13) མ་ནིང་རང་ལ་རང་མི་འཇུག་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

༡) རྩོམ་འཇུག་མ་ནིང་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ལ་མི་འཇུག་ཞེས་པའི་དོན་རེད།

ཡང་ན།

14) མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་མཆེད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནི།

༧) མ་ནིང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དང་དུས་ད་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་དོན་ནོ།

15) བདག་གཞན་དུས་གསུམ་ལས་གང་ཁྲབས་ཆེ་བ་ཡིན་ནམ།

༡) དུས་གསུམ་ཁྲབ་ཆེ།

16) རོ་ནི་འདས་དང་གཞན་སྐྱབ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནི།

༧) རྩོམ་པོ་ཡིག་བ་དུས་འདས་པ་དང་། གཞན་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་སྟོན།

17) བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མཚད་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

༡) བྱེད་བ་པོ་དང་། བྱ་ལུལ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཚད་བ་ཡིན།

ཡང་ན།

18) ཅ་སོགས་གསུམ་ནི་ཅ་སོགས་སྐྱར་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

༡) ཅ་ཆ་རྩ་གསུམ་ཅ་ཆ་རྩའི་སྤེ་བར་སྐྱར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

(Section-C: Literature)

གཤམ་མཚན་རྣམས་ལས་རྒྱ་བ་ ༡༠ ལན་དོས་འཛིན་གྱིས། རྒྱ་ལན་རེར་ཨང ༡ རེ་ཡོད། 10x1=10

1) ལོ་གོང་ས་མཚོག་ནས་ས་མཚོམས་སུ་ཡིད་སྐྱེའི་རང་བཞིན་གང་གཟིགས་སམ།

1) བོད་མིའི་དར་སྟོག་གི་ཁོད་དུ་རྒྱ་མིའི་དར་ཆ་དམར་པོ་དང་མའོའི་འབྲ་བར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་རེད།

2) རྒྱ་ལྟ་བུ་བོད་དུ་ཕེབས་མ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

3) རྒྱ་མིས་དངོས་ལྟགས་བརྒྱུད་པའི་དགོག་སྐྱེན་གྱིས་རྒྱ་ལྟ་བུ་བོད་དུ་ཕེབས་མ་སྐྱབ་པ་རེད།

- 3) ལྷོ་དམག་ནི་སྐོར་དུ་བཅོས་བསྐྱར་ལྷོ་དམག་ཚོད་པར་འབྱེད་སྐོར་གང་ཡིན་ནམ།
 - 4) དུས་ཚོད་འབྱེད་སྐོར་ནི་ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་ཞེ་རྩི་ལིར་གྲོ་ལྷོ་ཨན་ལན་དང་གྲོང་ཚོ་ལ་བྱུང་བས་རེད།
- 4) ལྷོ་མིས་ནང་ཚོས་གང་འདྲ་རེད་ཅེས་པའི་དེལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་རེད་དམ།
 - 2) མའོ་ཅེ་ཐུང་གིས་ནང་ཚོས་དེ་དུག་རེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་དེལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་རེད།
- 5) ལྷོ་མིས་ཤུལ་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་མ་འཁོར་བ་རེད་ཅེས་པའི་ཤུལ་དང་སྤང་མ་སྲུ་ལ་ཟེར་བ་རེད་དམ།
 - 4) ཤུལ་ནི་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤུགས་དང་། སྤང་མ་ནི་བོད་མི་འཇག་དམག་མཁན་ལ་ཟེར་བ་རེད།
- 6) 1949/3/10 ལྷོ་བྱུང་དུ་ལོར་གྲོང་ཚོ་བྱུང་གི་ལྷགས་རེ་ཕྱི་ནང་དུ་གང་གིས་ཁེངས་པ་རེད་དམ།
 - 2) ཡགོང་ས་མཚོག་ལྷོ་མིའི་སྤོད་སྒྲར་དུ་ཕེབས་རྒྱུར་ལམ་བཀག་ཆེད་མི་དམངས་འདུ་འཛོམས་བྱུང་བ་རེད།
- 7) ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བྲུ་སྐོར་དམ་ཆ་མཐའ་མ་དེ་ག་དུས་བཞག་གནང་བ་རེད་དམ།
 - 2) ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བྲུ་སྐོར་དམ་ཆ་མཐའ་མ་དེ་ཚོ་འཕྲུལ་སྤོན་ལམ་སྐྱབས་བཞག་གནང་བ་རེད།
- 8) 1949 ལྷོ་ 3 ཚེས་ 10 ཉིན་ལྷོ་སའི་བོད་མི་རྒྱལ་བྱིས་བར་མ་གྲུ་བཅུན་པོ་མོ་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་རོ་རྒོལ་བྱ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
 - 1) ཡགོང་ས་མཚོག་ལྷོ་མིའི་དམག་སྒྲར་དུ་གཞིགས་མོར་གདན་འདྲེན་ཞུ་འཆར་དགོག་པའི་ཆེད་རེད།
- 9) ཡགོང་ས་མཚོག་ལྷོ་མིའི་བཅོན་ཡོལ་ལས་ཕྱི་ཕེབས་གནང་ཁར་བྲུག་དཔེ་གང་གཞིགས་མཚམས་གནང་དམ།
 - 4) ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱུད་སྤོད་པ་ཞེས་འབྲེད་ཀྱིས་༼དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་ལ་.....༽བར་བསྐྱབས་མཚམས།
- 10) ལྷོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་སྲུ་རེད་དམ།
 - 1) ལྷོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ནི་ཕེ་ཅིང་དུ་བོད་སྲུག་དམར་པོའི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སྤོང་མཁན་ཞིག་རེད།
- 11) ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་བསྐྱབས་སྤུང་འཇམ་དམག་ཚོར་སེམས་གསོ་གང་གནང་དམ།
 - 4) བོད་དམག་བསྐྱབས་སྤུང་འཇམ་དམག་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་བསྐྱབས་སྤོད་སྤུང་ལུས་སློབ་སྦྱོང་བ་མངགས་བརྗོད་གནང་།
- 12) ཡགོང་ས་མཚོག་ལྷོ་གང་དུ་ཕེབས་སྐལ་དང་ཐོག་གང་གནང་དམ།
 - 2) ཡགོང་ས་མཚོག་ལྷོ་གང་དུ་ཕེབས་སྐལ་དང་ཐོག་བོད་འོངས་བོད་ཀྱི་གསོན་ཅའི་ཆེད་སློབ་བྲུ་བརྒྱུགས་པ་རེད།

སར་སྐྱེས། the end